

Farkas Ferenc a Vidrócki című népi opera zeneszerzője

VIDRÓCKI ÉS

A Vidrócki híres nyája Csörög, morog a Mátrában

A Betyárdalt gyakran hallani mostanában sötétedéskor Szegeden.

Azt mesélték — én ugyan nem láttam —, hogy valamelyik este a Dóm téri híres zenélő óra lámpás figurái is kint felejtkeztek, amikor felhangzott Vidrócki nótája. Vidrócki, a mátrai betyár magával hozta a szegedi Dóm térre a mátrai rengeteget, a főúri kastélyt, kényes lakóival és elhozta magával szívszerelmét, Kiss Anna piroskeszkenős, egyszerű kis parasztlányt.

Amikor sötétség borul a Tisza-parti városra, a Dóm téren kigyúlnak a reflektorok, Farkas Ferenc »Vidrócki« című népi operájában megelevenednek a múlt század romantikus betyárvilágának furcsa figurái. Felhangzik a dal: Vidrócki, a mátrai betyár lejött a hegyekből a síkságra, a Tisza-parti városba.

*

Találkoztam fényes nappal is Vidróckival és mátkájával, Kiss Annával. A Hungária teraszán együtt ebédeltünk. Napvilágnál nem olyan kegyetlen marcona, mint este. Rövidujjú ingben, szemüveggel senki nem ismerne rá Útő Endrére, a marcona betyárra. Kiss Anna (Berdál Valéria) sem visel pruszlikot, hanem elegáns shantungkosztümöt. Arról beszélgetünk, hogyan lett Útő Endre Vidrócki, a mátrai betyár és Berdál Valéria Kiss Anna, a betyár mátkája. Útő Endre fiatal, huszonhét éves.

1955-ben érettségizett, a Színművészeti Főiskolára szeretett volna menni. Nem sikerült. 1957-ben Palló Imre előtt énekelt, utána felveszik a Zeneművészeti Főiskolára. Tehetsége már komolyabb feladatokra teszi alkalmassá. 1962-ben a Postások Szimfónikus Zenekarával a Pheleas és Melisandeban Arkel király szerepében mutatkozik be. 1963-ban pedig az Operaház színpadán, a Wozzekben a Doktort, 1964-ben a Varázsfuvolában az öreg papot énekli. 1964 júniusában Vörösdiplomával a kezében kerül ki a Zeneművészeti Főiskoláról. Ösztöndíjas. Az Operaház most egy évre Rómába küldi, a Santa Cecilia Akadémiára, hogy tovább képezze magát. A Szegedi Szabadtéri Színpadon most énekel először. Így lett Útő Endréről Vidrócki.

— És még mi szeretne lenni? — kérdezem.

— Tehetséges szeretnék maradni továbbra is, nem »befutott művész« — válaszolja.

*

Kiss Anna, azaz Berdál Valéria lírai szoprán, Liszt-díjas operaénekesnő, a Szegedi Nemzeti Színház tagja. Ő is a fiatal művészek közé tartozik. Ennek ellenére nagy repertoárral rendelkezik. Többek közt: Offenbach: Hoffmann meséi; Verdi: Álarcosbál; Mozart: Don Juan; Donizetti: Szerelmi bájital; Puccini: Bohémélet, Pillangókisasszony; Manon Lescaut. Az elmúlt évben a Szegedi Szabadtéri Színpadon Strauss Cigánybárójában énekelt, most pedig piros kendőt kötött a fejére, a

Jelenet a Vidróckiből: Utó Endre, Berdál Valéria, Palánkay Klára és Mérei Otília

*

A tánckar

*

Amikor a betyár nem a lovára ülteti a mátkáját, hanem elektromos targoncára. A kép Szatymazon készült.

Asszonyok, lányok betyárt megillető tisztelettel fogadták a vendéget: öszibarackkal kínálták

(Liebmann Béla és MTI-fotó Keleti Éva felv.)

MÁTKÁJA

betyárok közé ment, Farkas Ferenc népi operájában Kiss Anna, parasztlányka szerepét tolmácsolja szép hanggal, művészi átéléssel. A daloknak az alapmotívumai még kicsiny gyerekkorából maradtak meg benne. Édesanyja dúdolgatta, altatgatta vele a göcseji kis faluban, Petrikeresztyron. Egyébként Kiss Anna teljes polgári neve Lengyel Sándorné, Berdál Valéria. A legnagyobb, egyben legkisebb csodálója a hároméves Ági nevű kislánya, igaz, hogy ez a csodálat kölcsönös.

*

Nagy vonalakban ennyit tudtam meg a szabadtéri játékok ez évi legfiatalabb főszereplőiről. A jegyzetfüzet zsebbe került, felálltunk, s akkor eszembe jutott valami. Javasoltam, ha már betyár van a városban, úgy illene, hogy megmutassa magát a szegedi tanyavilágban is. Vajon hogyan fogadnák? Amint tanakodtunk, hogy merre felé induljunk, mellénk áll egy csinos, kékkosztümös asszonyka. Kabátján arannyal hímézve: »Hostes« (idegenvezető). Csendesesen megszólít németül:

— Milyen nyelven lehetnék segítségükre? Angol, francia, vagy német?

Meglepetten nézek rá, s mondom — ha lehet, akkor magyarul.

— Bocsánat — mondja elpirulva — azt hittem külföldiek, ezért szólítottam meg önöket.

Hiába, Szeged, mostanában világváros lett...

Vág György

